

Udskriftsdato: mandag den 12. januar 2026

2010/1 BSF 73 (Gældende)

Forslag til folketingsbeslutning om sprøjtefrie beskyttelseszoner omkring almene vandforsyningsanlæg

Ministerium: Folketinget

Fremsat den 11. februar 2011 af Per Clausen (EL), Mette Gjerskov (S), Steen Gade (SF), Bente Dahl (RV), Johs Poulsen (RV), Johanne Schmidt-Nielsen (EL), Christian H. Hansen (UFG).

Forslag til folketingsbeslutning

om sprøjtefrie beskyttelseszoner omkring almene vandforsyningsanlæg

Folketinget opfordrer regeringen til i den kommende folketingssamling at fremsætte lovforslag om nødvendige sprøjtefrie beskyttelseszoner omkring alle vandboringer, der tilhører almene vandforsyninger. Inden for denne beskyttelseszone må der ikke anvendes pesticider.

Bemærkninger til forslaget

Siden 1997 har de danske vandværker gennemsnitligt lukket to drikkevandsboringer om ugen på grund af forurening med sprøjtegifte. Problemet med at finde nyt, rent drikkevand vokser.

Ifølge den nyeste overvågningsrapport fra GEUS blev der fundet pesticider i næsten 37 pct. af de undersøgte overvågningsindtag, og i 23 pct. af de aktive vandværksboringer blev der ligeledes fundet pesticider. I 4 pct. af tilfældene var grænseværdien for enkeltstoffer overskredet.

Det koster mellem 2 og 5 mio. kr. at etablere en drikkevandsboring. Det svarer til, at vandværkerne og forbrugerne hvert år mister mellem 200 og 500 mio. kr. på grund af forurening med sprøjtegifte. Landbrugets brug af sprøjtegifte koster altså forbrugerne dyrt og er ikke i overensstemmelse med princippet om, at »forureneren betaler«.

Vandboringer er særlig sårbare over for nedsivning af sprøjtemidler fra marken rundt om boringen. Driften af marken lige ved boringen er derfor meget afgørende for kvaliteten af det oppumpede grundvand. I tilfælde af uheld med sprøjtemidler vil det være meget vanskeligt at afværge en forurening, som sker i boringens nærområde, dels fordi koncentrationerne vil være høje, dels fordi der ikke vil være tid til at forhindre en forurening i at nå boringen. Ud fra et forsigtighedsprincip er der derfor særlig grund til at beskytte boringens nærområde. Der er i dag krav om 10 m fysisk sikringszone rundt om vandboringerne, hvor der ikke må anvendes eller forefindes sprøjtemidler eller gødning. Regeringen har i Grøn Vækstaf-talen lovet at indføre en 25 meters zone, hvor man ikke må anvende pesticider. Hermed opnås imidlertid slet ikke den tilstrækkelige beskyttelse.

Det foreslås, at der etableres den nødvendige beskyttelseszone. Ved fastlæggelse af den nødven-dige beskyttelseszone anvendes Miljøministeriets vejledning om boringsnær grundvandsbeskyttelse (BNBO). BNBO – vejledningen er et godt redskab for de almene vandværker til hurtigt at få kortlagt beskyttelseszoner ud fra indvindingens størrelse og de lokale geo- og hydrogeologiske forhold.

Lodsejeren ydes økonomisk kompensation, der finansieres ved en generel forhøjelse af afgiften på pesticider.

Hvis det ikke viser sig muligt gennem en frivillig aftale at komme overens med lodsejeren vedrørende de sprøjtefrie beskyttelseszoner, skal kommunen kunne gribe ind og foretage den nødvendige ekspropria-tion. Det skal dog bemærkes, at indgrebet ikke betyder, at der ikke kan drives jordbrug i beskyttelseszoner-ne, kun at der ikke kan anvendes pesticider. Det anslås, at forslaget vil betyde, at der gennemføres et sprøjteforbud på omkring 10.000 ha landbrugsjord, hvor der i dag anvendes sprøjtemidler.

Skriftlig fremsættelse

Per Clausen (EL)::

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om sprøjtefrie beskyttelseszoner omkring almene vandforsyningsanlæg.
(Beslutningsforslag nr. B 73)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.